

ÅRSPLAN 2020-2021
MORTETJERN BARNEHAGE

KOMUNALE BARNEHAGERS VISJON: «Med skrubbsår på knærne og stjerner i øynene»

Utviklingsområder 2019 – 2022 i Nittedalsbarnehagene

- Barnehagen som lærende organisasjon.
- Inkluderende miljø.
- Tidlig innsatskompetanse.
- Godt språkmiljø for alle barn.

Mortetjern barnehage har for kommende barnehageår valgt to områder til fordypning:
«Barnehagen som lærende organisasjon» og «Inkluderende miljø».

FUNDAMENTET I DE KOMMUNALE BARNEHAGENE:

Menneske Syn	Etikk	Barndom	Tilknytning	Lek	læringssyn	Barns medvirkning	Foreldres medvirkning	Kvalitets- System BTI
-----------------	-------	---------	-------------	-----	------------	-------------------	--------------------------	-----------------------------

Gode tjenester

God folkehelse

Rent miljø

Stolt nittedalsidentitet

Levende lokaldemokrati

Gode prosesser

Kompetente og
motiverte medarbeidere

Sunn økonomi

VÅRE VERDIER: Raushet, redelighet, respekt

LOVGRUNNLAG og STYRINGSDOKUMENTER

[Barnehageloven](#), [Rammeplanen](#), [FN's barnekonvensjon](#), HMS, miljørettet helsevern, Handlingsplaner for Nittedal kommune

Innholdsfortegnelse

KOMUNALE BARNEHAGERS VISJON:	2
BARNEHAGENS ORGANISERING	5
Viktige datoer høsten 2020	6
Viktige datoer våren 2021	7
Høytidsmarkering i barnehagen	7
BARNEHAGENS FORMÅL, VERDIGRUNNLAG OG OPPGAVER	8
KVALITETSPLAN FOR NITTEDALSBARNEHAGENE 2019-2022.....	10
BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON	11
INKLUDERENDE MILJØ.....	11
GODT SPRÅKMILJØ FOR ALLE BARN	12
OMSORG, TRYGGHET OG TILKNYTNING	13
Omsorg og danning	13
Lek og læring:	14
Livsmestring og helse	15
Mitt valg:	15
Tilvenning	16
Trygghet og tilknytning.....	17
PLANLEGGING, DOKUMENTASJON, VURDERING	18
HJEM-BARNEHAGE SAMARBEID	19
Foreldreråd/ Samarbeidsutvalg (SU).....	20
OVERGANGER I BARNEHAGETIDEN.....	20

Andre samarbeidspartnere	21
Vedtekter	21
FAGOMRÅDER OG PROGRESJONSPLANER	22
MØTEPLAN	30

BARNEHAGENS ORGANISERING

Mortetjern barnehage er en av fem kommunale barnehager i Nittedal kommune. Barnehagen er godkjent for inntil 67 (+) plasser og består av fire avdelinger. Vi har i tillegg til ordinære avdelinger en avdeling som er for barn med ulik funksjonsdyktighet og varierende hjelpebehov, fra 1-6 år med egen tilpasset dagsrytme og bemanning.

Barnehagen ligger fint til på Gjelleråsen med boligområde, skole, skogen og industri i umiddelbar nærhet. I tillegg til barnehagen og områdene rundt har vi en flott lavvo på et område vi får låne av Würt. Lavvoen brukes flittig og er et fantastisk sted å være for både store og små.

Mortetjern barnehage har åpningstid fra 07.00 til 17.00.

Barnehagens styrer: Mona Bråtasæter Tlf: 67059421 mobil: 97699647	
Vespebolet: 0-3 år, 12 ekvivalenter / 12 barn Her jobber: Pedagogisk leder: Hege Bratteng Pedagogisk leder: Nina Merete Svestad Fagarbeider: Kirija Rajaruban Fagarbeider: Trine Lieungh Tlf: 67059422, 91348664	Barkevilla: 3-6 år, 18 ekvivalenter / 18 barn Pedagogisk leder: Florian Olberg Pedagogisk medarbeider: Gro Flisen Pedagogisk medarbeider: Wasan Jasem Tlf: 40037075 Lærling: Imal Seddiqi
Maurtua: 2-6 år, 18 plasser Her jobber: Pedagogisk leder: Carina Grøan Bidne Pedagogisk leder: Greta Wszelaki Fagarbeider: Kristin S Eriksen Ekstraressurs: Afrah Al-Jabri Tlf: 95337471	Marihøna: 0-6 år, inntil 7 barn Her jobber: Spesialpedagog: Hanne Rosenvinge Barnehagelærer: Marianne Steen Fagarbeider: Ragnhild Mauritzen Fagarbeider: Lill Nilsen Helsefagarbeider: Hilde Folkenborg Tlf: 40037076

Viktige datoer høsten 2020

Dato	Aktivitet/hendelse	Tema for måneden
August	.	Tilknytning, omsorg og trygghet
17. august	Planleggingsdag – bhg. stengt	
september	«BlimE- dans» for samhold og vennskap	Høst og miljø
15. september	FORELDREMØTE, info ut på IST	
September	Grønnsakssuppe	
Oktober	.	Forut
29.-30. okt	Planleggingsdager- bhg stengt Brannvernuke uke 38-39 https://brannbamsen.no/	
22.oktober	Forut	
November		Mangfold -Kulturdeling
27. november	Julegrantenning	
1 desember	Julebord for barna	Jul
11. desember (fredag)	Luciamarkering	
16.12 desember (onsdag)	Temafest	

Viktige datoer våren 2021

Dato	Aktivitet/hendelse	Tema for måneden
Januar		Vinter
Februar	.	Vinter, dans, musikk og bevegelse
6. februar	Samefolkets dag (markeres 5. februar) Fastelavnsboller (fredag)	
Uke 6 februar 10.02	Karneval	
Februar/mars	Vinteraktivitetsdag	
Mars		Påske og kreativitet
12. mars	Planleggingsdag – bhg. Stengt	
25. mars (torsdag)	Påskelunsj for barna	
April	.	Natur
Mai	.	Vår
12. mai	Vi øver på å gå i 17.mai tog, aktiviteter i bhg.	
14. mai	Planleggingsdag- bhg. Stengt Overnatting med skolestarterne	
Juni	.	Språk, tekst og kommunikasjon. Kropp, bevegelse, mat og helse
10 juni	Sommeravslutning	

Høytidsmarkering i barnehagen

Markering av høytider i barnehagen stimulerer barnas empatiske oppmerksomhet på hverandre. Forutsatt at markeringen er fri for forkynnelse. Å ha fokus på egen eller andres tros- eller livssynstilhørighet kan bidra til økt respekt for både en selv og andre. Aktiviteter knyttet til ulike religiøse markeringer vil legges inn når vi har skaffet oss informasjon om dette i ny barnegruppe til høsten.

BARNEHAGENS FORMÅL, VERDIGRUNNLAG OG OPPGAVER

Utarbeidelse av en årsplan er lovfestet i Lov om barnehager §2. Årsplan skal være et arbeidsredskap for personalet og den skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser for disse. Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget (SU) fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Lov om barnehager (2005), sist endret i 2016, er det overordnede lovverket for barnehagens formål og innhold. Rammeplan for barnehage (sist endret 2017) er fastsatt av Kunnskapsdepartementet og danner for personalet i barnehagen en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens innhold.

Det er utarbeidet en **Kvalitetsplan for alle Nittedalsbarnehagene** som er vedtatt i juni 2019 hvor målet er at alle barn i nitedalsbarnehagene opplever et inkluderende, utviklende og kvalitativt godt barnehagetilbud.

De kommunale barnehagene i Nittedal har en felles **pedagogisk plattform** (17/19) som tydeliggjør rammeplanens innhold med målsetting om at alle barn skal ha de beste rammer for å **oppdage, utforske og utvikle** seg i lek med andre barn. Barns egen mestring og glede over å være seg selv sammen med andre legges til grunn for alt vi gjør. Vi skal ha et pedagogisk stimulerende og omsorgsfullt læringsmiljø som fremmer nysgjerrighet og engasjement hos hvert enkelt barn.

Mortetjern barnehage sin årsplan er bygget på Rammeplan for barnehage og den pedagogiske plattform for de kommunale barnehagene i Nittedal. Med årsplanen vil vi beskrive hvordan vi vil omsette disse planene til praksis og hvordan vi skal jobbe for å legge til rette for god tilvenning og gode overganger. Den vil også omhandle hvordan vi arbeider med omsorg, lek, læring og danning, medvirkning og vurdering.

- Barn og barndom
- Mangfold, inkludering og respekt
- Likestilling og likeverd
- Demokrati
- Bærekraftig utvikling

Barns medvirkning

Medvirkning er å møte anerkjennelse for egne opplevelser, respekt for egne meninger og innflytelse på egen hverdag.

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få muligheten til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet. (barnehagelovens § 3)

I Mortejern barnehage ønsker vi å sikre barns rett til medvirkning ved at de voksne:

- Lytter og tar barns uttrykk på alvor uavhengig av alder og funksjon.
- Har respekt for barns tilbakemeldinger om barnehagehverdagen sin.
- Tar seg tid til i samspill med barn.
- Støtter barna i å gi uttrykk for sine tanker og meninger.
- Vektlegger barnas initiativ under planlegging, gjennomføring og vurdering.
- Reflekterer over egne holdninger til barn og speiler hverandre for å kunne være gode rollemodeller i barnehagen.
- Følger opp barnas uttrykk både kroppslig og verbalt
- Ta barnas perspektiv med i all planlegging

KVALITETSPLAN FOR NITTEDALSBARNEHAGENE 2019-2022

Mål:

Alle barn i nittedalsbarnehagene opplever et inkluderende, utviklende og kvalitativt godt barnehagetilbud.

Dette skal sikres gjennom helhetlig og systematisk utvikling av kvalitet i nittedalsbarnehagene, profesjonell ledelse og forsknings- og kunnskapsbasert praksis.

På bakgrunn av tidligere praksis og eksisterende styringsdokumenter og satsningsområder er disse fire områder valgt for perioden 2019 – 2022

TIDLIG INNSATSKOMPETANSE

Mål:

Alle barn får rett hjelp til rett tid

INKLUDERENDE MILJØ

Mål:

Alle barn opplever og bidrar til et inkluderende miljø som fremmer barns trivsel og utvikling

GODT SPRÅKMILJØ FOR ALLE BARN

Mål:

Alle barn opplever glede, mestring og utvikling gjennom språklige aktiviteter i fellesskap med andre

BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON

Mål:

Barnehagens pedagogiske praksis er i kontinuerlig utvikling for å sikre høy kvalitet i barnehagetilbudet

I dette barnehageåret vil vi ha hovedfokus på å jobbe videre med to av områdene i kvalitetsplanen, Barnehagen som en lærende organisasjon og inkluderende miljø. Vi skal ha en pedagogisk praksis som er under utvikling, og ha fokus på å fremme barn og voksnes trivsel og utvikling.

BARNEHAGEN SOM LÆRENDE ORGANISASJON

En lærende organisasjon kjennetegnes ved at hele personalet er engasjerte i å skape og dele kunnskap om hvordan man best kan arbeide mot organisasjonens mål gjennom målrettet arbeid og bevisst metodebruk. I en lærende organisasjon hjelper vi hverandre med å forstå hva vi skal gjøre, hvordan vi skal gjøre det, hvorfor vi skal gjøre det vi gjør.

Mål: Barnehagens pedagogiske praksis er i kontinuerlig utvikling gjennom gode møter, og sikrer høy kvalitet i barnehagetilbudet.

Tiltak: Vi skal utvikle våre møtearenaer ved å ha gode forberedelser, gjennomføringer og at alle ansatte ved hva de har forpliktet seg til i praksis, når de går ut av møtet. Det skal utarbeides maler for flere av møtearenaene som vil være lik for de kommunale barnehagene. Ved bruk av Pedagogisk analyse skal vi utvikle vår pedagogiske praksis. Vi skal gjennom metoden bli bedre på å samle inn data, analysere praksis og ta forskningsbaserte beslutninger for å nå våre overordnede mål. På denne måten sørges det for at praksis som er uhensiktsmessig for barnet eller gruppa skal kunne endres på få uker. Mer alvorlige ting tar lengre tid. Dersom det ikke skjer endring over tid, må vi stoppe opp og se på vår praksis på nytt.

INKLUDERENDE MILJØ

Inkluderende miljø handler om barnets opplevelse av å høre til og å være en betydningsfull person for fellesskapet i barnehagen.

Mål: Alle barn opplever og bidrar til et inkluderende miljø som fremmer barns trivsel og utvikling.

For at barn skal ha en trygg tid i barnehagen der de kan trives og utvikles og føle seg som en verdifull del av fellesskapet er det viktig å sikre:

- vennskap og fellesskap
- prososial og inkluderende atferd
- gode konfliktløsnings-strategier

Vennskap og fellesskap skal stå i fokus for arbeidet i barnegruppene. Arbeid med fagområdene som er beskrevet i progresjonsplanen knyttes til tema i konkrete situasjoner i barnegruppene.

Trygghetssirkelen beskriver på hvilken måte voksen-barnrelasjonen har betydning for det enkelte barns trygghet. Trygghetssirkelen er beskrevet i eget avsnitt lengre ut i årsplanen.

GODT SPRÅKMILJØ FOR ALLE BARN

Å støtte barns språkutvikling er en av barnehagens kjerneoppgaver og en forutsetning for læring, samspill, lek og vennskap. Å Et godt språkmiljø legger til rette for at alle får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel og som redskap for egne tanker og for å uttrykke egne meninger og følelser.

Mål: Alle barn opplever glede, mestring og utvikling gjennom språklige aktiviteter i fellesskap med andre.

I Mortetjern barnehage skal de voksne:

- Være anerkjennende i sin kommunikasjon.
- Ha et inkluderende og utviklende språkmiljø

Språk og kommunikasjon er en sentral del av vår pedagogiske virksomhet. Vi deler i små grupper med barn der språk er i fokus. Vi bruker bilder aktivt i språkutviklingen. Vi bruker konkreter fra snakkepakken samt egenproduserte språkposer i samlinger og i grupper. Språkposer inneholder blant annet eventyr, sang, rim, regler og begreper.

Barnehagen har mange flerspråklige barn. De ansatte skal støtte deres doble kulturtilhørighet og ser flerspråklighet som en ressurs. I Mortetjern har vi barn som bruker nonverbal kommunikasjon. Vi forsterker barns språkopplæring gjennom tegn til tale og annen alternativ og supplerende kommunikasjon. Vi bruker forskjellige digitale verktøy som en del av språkopplæringen.

OMSORG, TRYGGHET OG TILKNYTNING

Omsorg og danning

Omsorg i barnehagen handler både om relasjonen mellom personalet og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Vi ønsker å møte alle barn på en omsorgsfull måte. Omsorg skal derfor prege alle situasjoner i hverdagslivet i barnehagen, og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stellesituasjonen, måltider og påkledning. God omsorg er en forutsetning for barns utvikling og læring, og styrker barns forutsetning for å utvikle tillit til seg selv og andre. Grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse ligger i barns mulighet til å gi og ta imot omsorg. Dette er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

De ansatte i Mortetjern barnehage skal:

- Møte barnet med omsorg, åpenhet, kjærlighet og varme.
- Være trygge, empatiske og sensitive voksne
- Være fysisk og psykisk tilstede.
- Vise og anerkjenne ulike følelser.
- Gi rom for ro og hvile.
- Legge til rette for trygghet og trivsel i barnehagen.

Danning handler om mye mer enn oppdragelse. Det handler om å bli en del av et fellesskap, samtidig som at barnet skal vokse opp å bli et selvstendig menneske. Personalet i barnehagen skal gjennom lek, samspill, samtale og utforskning legge til rette for å støtte barnets identitetsutvikling og selvforståelse, og fremme barnets tilhørighet i samfunnet.

De ansatte i Mortetjern barnehage skal:

- Være tydelige og trygge voksne.
- Ha evne til å være tålmodige, og gi barna mange gjentakelser.
- Anerkjenne og følger opp barnas perspektiver og handlinger.
- Vise respekt for den kommunikasjonen som barna har, og vise interesse for det de sier.
- Være en god samtalepartner, samhandlingspartner og veileder.
- Reflektere sammen med barna.
- Invitere barn inn i utforskende samtaler og stille åpne spørsmål.

- Synliggjøre og fremhever mangfold og ulikheter som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring ved for eksempel fortelling, flagg, sanger.
- Sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne

Lek og læring:

Lek er barnets viktigste aktivitet og leken skal ha en fremtredende plass i barnas liv. Av den grunn har leken en sentral rolle og betyr mye i Mortetjern barnehage. Hos oss skal barna få mye tid til lek både inne og ute. Å få delta i lek innebærer at barna lærer seg å være en god venn, og er viktig for barnas trivsel og utvikling. Derfor ønsker vi å utdype og gi en nærmere beskrivelse av hva lek er, og hvilken betydning den har for barna. For barna er leken et mål i seg selv. Med det mener vi at leken er en aktivitet som barna går helt opp i, og som engasjerer fordi det å leke er gøy. Leken er ofte lystbetont, spennende og har et lokkende preg over seg. Leken er for barna en frivillig aktivitet, og den er på liksom. Lek er en typisk væremåte for barn ved at den er indremotivert, den kommer innenfra og av seg selv.

Lek er også en viktig del av barnekulturen. Gjennom lek overfører de eldre barna de særegne trekkene i barnekulturen til de som er yngre. De voksnes roller er derfor å støtte opp om barns ulike lekemuligheter, være tilstede, støtte, bidra når det er nødvendig – uten å overta leken. Lekens betydning er viktig for barn og tjener mange funksjoner. Barna utvikler seg og lærer gjennom leken og vi vil ta med noen punkter som vi mener er viktige. Lek er en naturlig arena for læring. Barnehagens oppgave er å stimulere til nysgjerrighet, undring, refleksjon og glede slik at barna kan være kreative og finne egne løsninger.

- Barna får styrket sin identitet, lærer seg selv å kjenne ved at de får bearbeidet sine følelser og inntrykk.
- Leken stimulerer til utvikling på det intellektuelle og det sosiale plan
- Lek for barna danner grunnlaget for problemløsning av ulike karakterer i forskjellige situasjoner.
- Gjennom gjensidig kontakt fungerer leken også som en sosialiseringarena der barna får styrket sine språklige og emosjonelle sider.

De ansatte i Mortetjern barnehage skal:

- Være trygge og tilgjengelige voksne i lek med barn.
- Være tilgjengelige så barn kan søke trygghet.
- Tilrettelegge for lek.
- Gjennom observasjon og barns medvirkning bidra til å utvikle leken.
- Bygge videre på barnas interesser og nysgjerrighet.
- Hjelp barn som selv ikke klarer det å få lekevenner.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha et helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal være en arena for fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av dagen.

Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet jf. Barnehagelovens § 22.

Mitt valg:

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill.» (Rammeplan for barnehage 2017, s 22.) Mitt valg er et pedagogisk opplegg som er utarbeidet av organisasjonen Lions i samarbeid med stiftelsen «Det er mitt valg». De har fokus på forebyggede arbeid, der barna vil få trene på å ta ansvar og beslutninger, samt utvikle en positiv selvoppfatning og selvfølelse.

«Mitt valg» er et opplegg som er delt inn i temaer der barna gjennom ulike leker, aktiviteter og samlinger vil få kjennskap og nye erfaringer som kan være med å styrke barnas identitet og selvfølelse samt å utvikle evnen for empati.

Opplegget er beregnet for storbarnsavdeling, men vi tilpasser opplegget slik at deler av opplegget passer for småbarnsavdeling også. Det er 5 temaarbeid i «Mitt valg».

Tilvenning

Når barnet begynner i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Rammeplanen 2017.s 13

I Mortetjern barnehage legger vi til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre. Vi tilstreber at alle skal oppleve trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen. Vi møter alle barn med åpenhet, varme og interesse, og viser omsorg for hvert enkelt barn. Det er alltid den voksne som er ansvarlig for en god relasjon mellom barnet og seg selv.

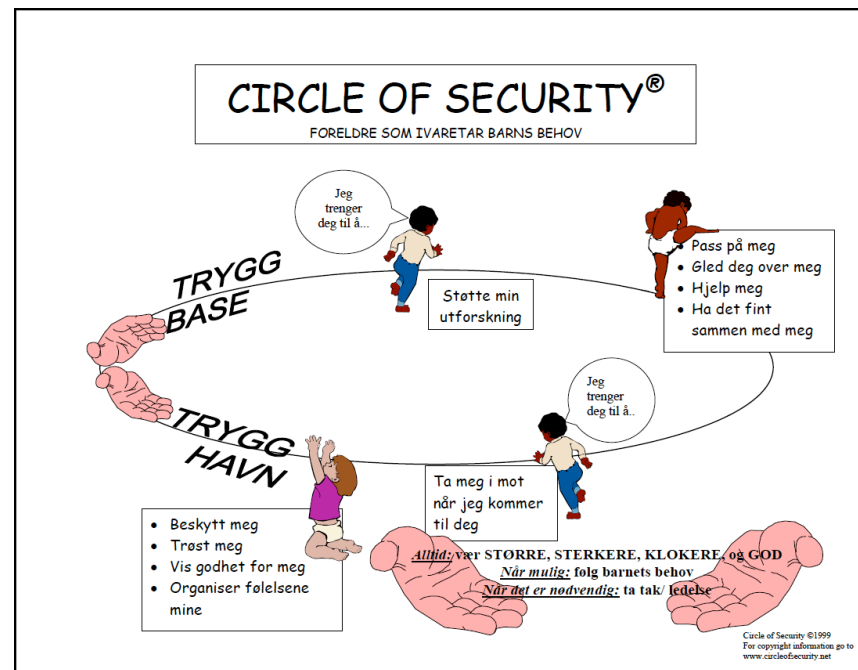
For at barna skal få en tryggest mulig start, får hvert enkelt barn en primærkontakt. Vi har tilvenning over tid, tilpasset hvert enkelt barn. Vi vet at de barna som går på avdelingen fra før også trenger å bli vant til en ny gruppesammensetning. For å få til denne tilvenningen best mulig bruker vi mye tid på frilek, bli-kjent-sanger og leker.

Ved oppstart er foreldrene med barnet og de ansatte observerer slik at de gradvis kan overta rutinene. Det er en god mulighet for å bli kjent med barn, personal og andre foreldre samtidig som vi blir kjent med barnet. Det er krevende å begynne i barnehagen og om det er mulig er det godt med litt kortere dager den første tiden.

Vi tilstreber å få til oppstartssamtaler med alle nye foreldre før de begynner i barnehagen. Her kan foreldrene fortelle litt om barnet og barnehagen kan si noe om hvordan det vil være å begynne i barnehagen. Det leveres ut brev med samtaledato og punkter som vil bli snakket om i møte. De ansatte vil få kunnskap om barnets behov og kunne møte barnet der det er når det gjelder behov og utvikling. Det er tett dialog med foreldrene og dersom det er behov for samtale utover det som er fastsatt er det bare å be om en samtale.

Trygghet og tilknytning

- **Trygghets sirkelen** bygger på mange års forskning omkring tilknytning og viser oss hvordan de grunnleggende behovene henger sammen.
- I nedre del av sirkelen ser vi barnets avhengighet og beskyttelsesbehov, altså tilknytningsbehovet. Hånden som tar imot nederst er den sikre havnen i form av en trygg og nær voksen hvor barnet kan få hjelp, trøst og nærhet når tilknytningsbehovet er slått på, barnet trenger nærhet til den voksne
- I øvre del av sirkelen ser vi barnets selvstendighet og utforskertrang, barnets behov for å erobre og mestre verden. Den øvre hånden representerer også den voksne, men her fungerer hånden som en trygg base for barnets utforskning. Barnet tar seg en tur ut i verden, i trygg forvisning om at den voksne er der og passer på.
- Sirkelen tydeliggjør for oss dynamikken mellom avhengighet og selvstendighet. Utforskning og læring blir vanskelig, kanskje umulig, uten at «kontakten er i»: Tryggheten til å gå ut kommer fra vissheten om at det er mulig å komme inn igjen. Selvstendighet vokser fram av tillatelsen til å være avhengig.
- Trygghet er et kjernebegrep. På tryggheten bygges selvfølelsen, selve grunnmuren for oppfatningen av oss selv. Selvfølelsen bygges stein for stein tidlig i livet, og er avhengig av voksne som tilfredsstiller barnets grunnleggende behov for omsorg, hjelp og støtte. På denne avhengigheten skal barnets selvstendighet utvikles. Et trygt barn er rustet til å mestre hva som helst!

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON, VURDERING

Mortetjern barnehage ønsker å være en lærende organisasjon. For at vi skal utvikle og forbedre vårt arbeid, må vi hele tiden vurdere det vi gjør. Vi må drøfte arbeidet og arbeidsmåter, og se om det står i forhold til fastsatte mål og progresjonsplaner. Arbeidsmåter justeres etter behov. Vi vurderer både fortløpende og til bestemte tider på året. Planleggingsdager, personalmøter og avdelingsmøter brukes til faglig utvikling samt evaluering og vurdering av felles aktiviteter og opplegg. Vi vektlegger barnas interesser i hverdagen, gjennom samtaler og observasjoner, og bruker dette videre i arbeidet og planleggingen. Det brukes ulike kartleggingsverktøy for å dokumentere det arbeidet vi gjør.

Måter vi bruker til dokumentasjon: Muntlige tilbakemeldinger, gjennom bilder, månedsskriv, periodeplaner, brukerundersøkelser, perm til hver enkelt barn, dagbok i enkelte tilfeller mellom barnehage og hjem.

For at vurderingsprosessen skal være fullstendig, er vi avhengig av foreldrenes syn. Ved foreldresamtaler ønsker vi at foreldrenes syn på barnehagens arbeid med det enkelte barnet kommer frem. I tillegg får foreldrene gitt tilbakemeldinger på barnehagen ved brukerundersøkelser.

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom menneskene i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns utvikling og læring. Barnegruppa og det enkelte barns trivsel og utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende. Gjennom vurderingsarbeidet skal vi si noe om hvor godt vi lykkes med å gjøre planer om til praksis.

Det er personalets arbeid som skal vurderes

- hvor godt lykkes vi med å skape et miljø som bidrar til å fremme sosial kompetanse hos barn og voksne?
- hvor godt lykkes vi med å skape et miljø der leken har gode betingelser og der alle inkluderes i fellesskapet?
- er barnehagen en så god arena for læring som vi ønsker at den skal være?
- hvor gode modeller er de voksne?
- hva må vi gjøre for å bli enda bedre?

HJEM-BARNEHAGE SAMARBEID

Det er foreldrene som har ansvar for barnets oppdragelse. Barnehagen representerer et kompletterende miljø.

Det er nødvendig med god dialog og nært samarbeid. Hjem og barnehage skal ikke være like, men det har betydning at vi jobber mot de samme målene. Det er av stor betydning at vi har gjensidig åpenhet og tillit.

Foreldre og personalet ser barnet i ulike situasjoner, derfor har vi viktig informasjon å gi hverandre.

Arenaer for samarbeid:

- Daglig kontakt ved henting og levering (Det er viktig at vi tar med barnet i samtalen, ikke snakke «over hodet» på barnet. Er det noe foreldre eller personalet tenker barnet ikke skal høre, så ber vi om noen minutter uten at barnet er tilstede)
- [ISTDirekte](#)-barnehagens digitale kommunikasjonsplattform mellom hjem og barnehage. Her kommer all informasjon utenom hente/bringe og møter/samtaler. Det er også her foreldre melder fri/ferier/sykdom, osv. Det er lurt å sjekke nettsiden jevnlig for å være oppdatert☺
- Foreldresamtaler; ped.leder inviterer til 2 samtaler i løpet av barnehageåret.
- [BTI](#) «Bedre Tverrfaglig (Tidlig) innsats» Er det noe barnehagen eller foreldrene reagerer på/bekymrer oss for angående barnet, tar vi initiativ til en «tidlig innsats-samtale» for å se hva vi sammen kan gjøre å gjøre hverdagen bedre for barnet. Kommunen har en egen modell for samarbeid til beste for barn og unge.
- Ved behov for samarbeid med andre tjenester benytter vi [samtykkeerklæring](#) for fritak av taushetsplikten.
- Foreldremøter/nettverksmøter:
Barnehagen inviterer til foreldremøte høst og vår. Vi oppfordrer foreldrene til å danne nettverk for å sikre god dialog og samarbeid i foreldregruppa.

Vi vet at overganger kan være sårbart for barn, og vi er derfor ekstra oppmerksomme på å forberede barnet og foreldre på overganger i barnehagetiden. Overganger eller endringer i et menneskes liv utløser stressreaksjoner, det er normalt. Det som er viktig, er at vi forbereder barnet på disse overgangene og legger til rette ut fra det enkelte barns behov. Her er gjensidig informasjon mellom hjem og barnehage avgjørende.

Foreldreråd/ Samarbeidsutvalg (SU)

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte. Barnehagen må tilstrebe at barnet ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjemmet og barnehagen.

Intensjonen er å fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til samarbeid og skape et godt barnehagemiljø. Saker som er viktig for foreldrene i forhold til barnehagen skal bli forelagt foreldreråd/samarbeidsutvalg.

Samarbeidsutvalget (SU) skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for forholdet til foreldrene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan. Øvrige saker av viktighet er for eksempel forslag til budsjett eller driftsendringer

Samarbeidsutvalget i Mortetjern består av 2 representanter fra foreldrene, 2 ansatte, politiker og styrer. Sistnevnte har talerett men ikke stemmerett og sitter som referent i utvalget.

OVERGANGER I BARNEHAGETIDEN

Det skal legges til rette for at barna kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, ha forventninger til å begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole.

I Nittedal kommune har PPT, skolene og barnehagene utarbeidet et kvalitetsdokument, for å gjøre overgangen så god som mulig. Denne planen ligger på kommunens hjemmeside og er tilgjengelig for alle. [Plan for overgang barnehage -skole](#)

Er det behov for omfattende tilrettelegging, starter dette arbeidet i god tid før barnet begynner på skolen.

Andre samarbeidspartnere

Alle tjenester i Nittedal kommune som berører barnehagens drift (eks. Helsestasjon, Familieteamet, PPT, Barnevern, Eiendom, Personal, osv)

- Nittedalsbarnehagene; som er samlebegrep for alle barnehager i Nittedal
- Holumskogen skole
- Bjertnes videregående skole- hvor vi kan få elever i praksis
- Høyskoler- hvor vi kan få studenter i praksis

Vedtekter

- Nittedal kommune har utarbeidet gjeldende vedtekter og disse er å finne på kommunens hjemmeside www.nittedal.kommune.no under barnehager og Mortetjern barnehage. Alle som får tilbud om plass i Mortetjern barnehage får tilsendt vedtekter for de kommunale barnehagene sammen med tilbudsbrev og helseskjema.

FAGOMRÅDER OG PROGRESJONSPLANER

Rammeplanen har sju fagområder som vi i barnehagen forplikter oss å jobbe etter. Voksenrollen blir også tillagt stor vekt. Fagområdene er i stor grad de samme som barna senere møter som fag på skolen.

Mortetjern barnehage er for barn i alderen 0-6 år og det er viktig å tenke over hvordan vi skal kunne være en god barnehage for alle barn uavhengig av funksjon eller mestringsnivå. Vi jobber i aldersinndelte grupper på kryss av hele barnehagen. Et godt læringsmiljø gir mulighet for varierte erfaringer og tar hensyn til barnas utviklingsnivå. Det er viktig at vi tilpasser oppgaver slik at barna får noe å strekke seg etter, men skal også få opplevelsen av mestring. Det er viktig å tenke på at progresjonen skal følge barnet og ikke en hel gruppe.

Alle ansatte har ansvar for at progresjonsplanene gjennomføres gjennom hele året enten i spontane eller i planlagte aktiviteter. Dette vil kreve voksne som er bevisste og ser mulighetene i hverdagen og tar barns innspill på alvor.

Progresjonsplanen vil være utgangspunktet når den enkelte pedagog utarbeider sin egen periodeplan for sin aldergruppe eller for sin avdeling sammen med sine ansatte.

Fagområdene fra rammeplan:	Mål for fagområdet:
Antall, rom og form	Barna skal utvikle matematisk kompetanse gjennom lek, styrte aktiviteter og spontane hverdags aktiviteter.
Etikk, religion og filosofi	Gjennom markering av høytider skal barna oppleve mangfold og forståelse for samfunnets utvikling. Barn skal oppleve mulighet til å utøve kritisk tenkning og egen dømmekraft
Kommunikasjon, språk og tekst	Barna skal utforske og utvikle sin språkforståelse, språk-kompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Personale skal motivere barna til å leke med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.
Kropp, bevegelse, mat og helse	Barna skal få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Barna skal få en forståelse for hvordan næringsrik mat kan bidra til god helse.
Kunst, kultur og kreativitet	Personalet skal stimulere barns nysgjerrighet, utvikle deres forståelse og bidra til undring, undersøkelser, utprøving og eksperimentering.
Natur, miljø og teknologi	Personale legger til rette for at barn kan få et mangfold av naturopplevelser, opplever naturen som arena for lek og å ta ansvar for naturressursene og biologisk mangfold. Barn skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt, bli nysgjerrig på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaring med teknologi og redskap.
Nærmiljø og samfunn	Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barna bli kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden

Progresjonsplan for **Antall, rom og form**

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Bevege seg i hele rommet</p> <p>Bli kjent i uteområdet</p> <p>Sang, rim og regler</p> <p>Begynnende rydde ferdigheter</p> <p>Utforskning av ulike former og størrelser med hele kroppen</p> <p>Introdusere puslespill</p>	<p>Pusle og spille spill</p> <p>Telleregler, fingerregler, sang og eventyr</p> <p>rydde, sortere</p> <p>Konstruksjonslek</p> <p>Parkobling : sammenligning av objekter uten å bruke tallord eller telling</p> <p>Måling og sammenligning ved bruk av egen kropp</p> <p>Sette ord på former</p>	<p>Tegne, klippe, lime forskjellige former, farger og størrelser</p> <p>Turer i nærmiljøet. Kjenne seg igjen.</p> <p>Preposisjoner, hvordan ting står/skal være i forhold til hverandre</p> <p>Øve på dagsrytmen og rekkefølgen</p> <p>Parkobling av et tallord med et objekt</p> <p>Erfaring med digitale verktøy</p>	<p>Bruke matematiske begreper, pusle og spille spill</p> <p>Erfaring med leker i forskjellige størrelser og fasonger</p> <p>Oppdage sammenhenger mellom matematiske fenomener og egne omgivelser (avstand, lengde, størrelse osv.)</p> <p>Turtaking</p> <p>Telling av usystematiserte objekter</p> <p>Øve på rekkefølgen i dagsrytmen</p> <p>Bruke digitale verktøy i hverdagen.</p>	<p>Pusle og spille spill</p> <p>Bruke matematiske begreper i hverdagen.</p> <p>Øve retningssans, høyre, venstre, frem og tilbake.</p> <p>Konstruksjonslek: lego, kapla,</p> <p>Introdusere mål for tid: klokka</p> <p>Erfaring matlaging, brødbaking, veie, måle.</p> <p>Veve, klippe, lime, perle ulike former, farger og mønstre</p> <p>Telling: Plasseringsord Abstrakt telling</p> <p>Førskolebarn: arbeids ark</p>

Progresjonsplan for **Etikk, religion og filosofi**

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Utrykke egne meninger på alle mulige måter</p> <p>Bygge relasjoner Erfare mangfold og oppleve kulturelle uttrykk som egenverdi</p> <p>Få veiledning i grensesetting i forhold til akseptabel atferd.</p> <p>Oppfordres til å trøste og hjelpe.</p> <p>Få råd og veiledning i konfliktsituasjoner.</p> <p>Oppfordres til sosialt samspill.</p> <p>Opplive og delta i tradisjoner tilknyttet høytidene.</p>	<p>Begynnende forståelse av egen eksistens: jeg kan påvirke mine omgivelser</p> <p>Begynnende forståelse av å sette ord på egne følelser. Utrykke egne meninger, vise empati.</p> <p>Får ulike erfaringer med tradisjoner g høytider.</p> <p>Få veiledning og grensesetting i forhold til akseptabel atferd.</p> <p>Få råd og veiledning i konfliktsituasjoner</p> <p>Opplive og delta i tradisjoner tilknyttet høytidene jul og påske</p> <p>Sette ord på egne følelser Utrykke egne meninger og påvirke egne omgivelser Opplive å delta i tradisjoner</p> <p>Høytider og markeringer</p>	<p>Få råd og veiledning i konfliktsituasjoner</p> <p>Få veiledning og grensesetting i forhold til akseptabel atferd</p> <p>Oppfordres til sosialt samspill</p> <p>Opplive og delta i tradisjoner tilknyttet høytidene jul og påske Begynnende forståelse av å sette grenser for egen kropp og følelser</p> <p>Få mulighet til å utvikle en god selvfølelse</p> <p>Vise empati</p> <p>Opplive, delta og lære om de ulike høytidene, tradisjoner og markering,</p>	<p>Få råd og veiledning i konfliktsituasjoner</p> <p>Få veiledning og grensesetting i forhold til akseptabel atferd</p> <p>Få erfaring i å oppleve gode samspillsrelasjoner med andre barn og voksne</p> <p>Internasjonal måned i oktober (Forut)</p> <p>Opplive og delta i tradisjoner knyttet til ulike høytider</p> <p>Sette grenser for egen kropp og følelser</p> <p>Opplive å få mulighet til å utvikle en god følelse</p> <p>Vise empati</p> <p>Opplive, delta og lære om de ulike høytider tradisjoner og markering</p>	<p>Få råd og veiledning i konfliktsituasjoner</p> <p>Få veiledning og grensesetting til akseptabel atferd</p> <p>Internasjonal måned (Forut)</p> <p>Få kjennskap til tradisjoner knyttet til høytider og religioner og livssyn som er representert i barnegruppa.</p> <p>Opplive og delta i tradisjoner tilknyttet høytidene jul og påske</p> <p>Vise empati</p>

Progresjonsplan for **Kommunikasjon, språk og tekst**

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Bli kjent med forskjellige ord og begrep gjennom bilder og bøker.</p> <p>Oppleve forskjellige sanger, bevegelsesleker, rim og regler og deltar språklig med lyder og enkle ord.</p> <p>Bevisst sin egen kropp og uttrykksformer for å kommunisere med andre.</p> <p>Voksne bruker språket aktivt og bevisst i alle situasjoner i løpet av dagen; ved påkledning, matbordet, stellebordet og i leken ute og inne.</p> <p>Tøyse og leke med lyder og ord.</p> <p>Knytte lyder og ting sammen.</p> <p>Presentere nye ord og begreper.</p> <p>Fortelle, leke og dramatisere korte eventyr, fortellinger og sanger.</p>	<p>Barn kjenner forskjellige ord og begreper fra bilder og bøker og setter sammen enkle setninger.</p> <p>Barn kjenner forskjellige sanger, bevegelsesleker, rim og regler og deltar språklig med korte setninger.</p> <p>Kommunisere både kroppslig og verbalt Større begrepsforståelse: fra pippip->fugl-> til kråke</p> <p>Øve på turtaking (min/din tur) ved påkledning, matbordet og bruk av sanger der barna skal gi respons.</p> <p>Tøyse og leke med ord.</p> <p>Spille korte spill</p> <p>Fortelle/dramatisere eventyr, fortellinger, sanger.</p>	<p>Barn kjenner forskjellige bøker og deltar verbalt i lesningen.</p> <p>Barn deltar aktivt i sanger, bevegelsesleker, rim og regler og blir kjent med nye.</p> <p>Begynnende ferdigheter i gjenfortelling. Dikte opp egne historier.</p> <p>Tøyse og leke med korte setninger.</p> <p>Presentere nye ord og begreper.</p> <p>Spille spill, (Memori, Lotto m.m)</p> <p>Erfaring med digitale verktøy</p> <p>Fortelle, leke, dramatisere og fordype nye eventyr, fortellinger og sanger.</p>	<p>Bruk av lydbøker.</p> <p>Barn kjenner flere sanger, bevegelsesleker, rim, regler og bruker dem selvstendig i leken. Introduksjon av regelleker.</p> <p>Presentere nye ord og begreper, gjenkjenne lyder av noen bokstaver</p> <p>Øve på å motta og følge felles beskjeder</p> <p>Samtale i grupper der man kan fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål</p> <p>Barn spiller enkle spill selvstendig.</p> <p>Skrive sitt eget navn.</p> <p>Fortelle, leke, dramatisere og fordype nye eventyr, fortellinger og sanger og videreutvikle dem.</p>	<p>Se og lese bøker sammen. Oppmuntre til gjenfortelling av historier. Finne på egne eventyr.</p> <p>Øve in sanger/dramatisering som vises fram for andre.</p> <p>Løse konflikter selvstendig verbalt.</p> <p>Sette ord på egne følelser og reflektere seg (grønne og røde tanker).</p> <p>Gjenkjenne flere bokstaver og tall og øve på lekeskriving.</p> <p>Øve på å motta og utføre felles beskjeder</p> <p>Bruk av digitalt verktøy</p> <p>Introduseres for vitser og gåter</p> <p>Fortelle om egenopplevde historier.</p> <p>Samtaler om eventyr og fantasier og bruke dem i rollespill.</p>

Progresjonsplan for **Kropp, bevegelse, mat og helse**

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Gjøre seg kjent inne og ute i barnehagen. Bruke de utfordringene som finnes.</p> <p>Kroppsregler og sanger, bli kjent med navnet på kroppsdelene.</p> <p>Dans, rytme, instrumenter, sang. Oppfordre til å prøve selv.</p> <p>Variert og sunt kosthold.</p> <p>Gode rutiner for soving/hvile.</p> <p>Gode rutiner for håndvask.</p>	<p>Bevisstgjøring av kroppen.</p> <p>Utelek hver dag.</p> <p>Dans, rytme, instrumenter, sang.</p> <p>Finmotoriske aktiviteter som tegne, perle, pusle-spill.</p> <p>Smake på ny mat.</p> <p>Begynnende forståelse på hvor maten kommer fra.</p> <p>God dagsrytme.</p> <p>Potte/ do-trening.</p> <p>Gode rutiner for håndvask.</p> <p>Oppfordre til å prøve selv.</p>	<p>Utelek hver dag</p> <p>Få veiledning og erfaring med å kle på seg selv.</p> <p>Fast dag med turer i nærmiljøet.</p> <p>Bevisstgjøring av kroppsdelene, trene munnmotorikk</p> <p>Dans, musikk, bruk av instrumenter, synge.</p> <p>Spise variert mat, oppfordre til å prøve selv.</p> <p>Potte / do-trening.</p> <p>Gode rutiner for håndvask.</p> <p>Barna skal ha mulighet for ro, hvile og avslapning.</p>	<p>Utelek hver dag.</p> <p>Faste turdager med turer i nærmiljøet.</p> <p>Være delaktig i valg og vurdering av klær ute. Smake på variert mat</p> <p>Dans etter musikk, bruke instrumenter, synge.</p> <p>Finmotoriske aktiviteter som tegne, perle, pusle, og veve.</p> <p>Smake på variert mat.</p> <p>Selvstendighets-trening: På do, i garderoben og under måltider.</p> <p>Barna skal ha mulighet for ro, hvile og avslapning.</p>	<p>Utelek hver dag</p> <p>Faste turdager med turer i nærmiljøet.</p> <p>Kle på seg selv.</p> <p>Finmotoriske aktiviteter som tegne, perle, pusle, veve og spikke, sage. Selvstendighet under måltidene.</p> <p>Oppleve matglede og bevegelsesglede.</p> <p>Bevisstgjøring av sunn og usunn mat.</p> <p>Bli kjent med hvordan kroppen er innvendig.</p> <p>Øve seg på å klare seg selv på do.</p> <p>Mulighet for ro og hvile.</p>

Progresjonsplan for **Kunst, kultur og kreativitet**

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Lytte og bevege seg til sang og musikk.</p> <p>Uttrykke seg gjennom varierte formingsmaterialer og teknikker.</p> <p>Formingslek med sand og snø.</p> <p>Presentere farger.</p> <p>Lage pynt og gaver i forbindelse med tradisjoner, høytider og årstider</p>	<p>Synge, bruke instrumenter</p> <p>Bevege seg til musikk</p> <p>Bruke ulike formingsmateriale og teknikker.</p> <p>Trene på farger gjennom lek og ulike formingsaktiviteter</p> <p>Dramatisere enkle eventyr</p>	<p>Synge, bruke instrumenter</p> <p>Dramatisere eventyr og fortellinger ved å bruke seg selv eller figurer</p> <p>Uttrykke seg gjennom ulike formingsmaterialer og teknikker.</p> <p>Trene på farger gjennom lek og ulike formingsaktiviteter</p> <p>Lage pynt og gaver i forbindelse med jul og påske</p>	<p>La barna uttrykke seg gjennom sang og musikk</p> <p>Organiserte sang-leker.</p> <p>Dramatisere eventyr og fortellinger</p> <p>Uttrykke seg gjennom ulike formingsaktiviteter</p> <p>Lage snø og isfigurer.</p> <p>Blande og eksperimentere med farger</p> <p>Lage pynt og gaver i forbindelse med høytider</p> <p>Lage gjenkjennbare figurer</p> <p>Oppfordre til å tegne noe gjenkjennelig.</p>	<p>Bli kjent med ulike typer materiale og aktiviteter som male, snekre, spikke, tove og veve.</p> <p>Lage snø- og isfigurer</p> <p>Eksperimentere med farger, blande farger.</p> <p>Danse til musikk, bruk av rytmeinstrumenter.</p> <p>Organiserte sangleker.</p> <p>Oppfordre til å tegne noe gjenkjennelig</p> <p>Lage pynt og gaver i forbindelse med jul og påske.</p> <p>Lære koreografi.</p>

Progresjonsplan for Natur, miljø og teknologi

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Oppdage og erfare natur fenomener (snø, vann osv.)</p> <p>Observere og delta i dagligdagse gjøremål som vedlikehold, feiing og rydding.</p> <p>Herme dyrelyder.</p> <p>Se i dyrebøker.</p> <p>Tilby variert lekemateriell.</p> <p>Gå på tur i nærområdet.</p>	<p>Ut i all slags vær</p> <p>Hjelpe til med daglige gjøremål som raking, vanning osv.</p> <p>Skogsturer gjennom alle årstider. Se etter sportegn</p> <p>Se på insekter og smådyr med forstørrelsesglass, insektsglass</p>	<p>Ut i all slags vær.</p> <p>Snakke om været</p> <p>Turer gjennom alle årstider. Se etter sportegn.</p> <p>Se på insekter og smådyr med forstørrelsesglass.</p> <p>Få erfaring i bruk av digitalt verktøy</p>	<p>Skogsturer gjennom alle årstider og i all slags vær</p> <p>Erfare naturens livssyklus; så-plante-høste</p> <p>Styrke barnas nysgjerrighet, gjennom å undre seg og stille spørsmål</p> <p>Sortering av søppel</p> <p>Delta i gjøremål som planting av blomster, vanning, raking, feiing og reparasjoner</p> <p>Studere insekter og smådyr</p>	<p>Ut i all slags vær, snakke om været</p> <p>Værfenomener som torden, lyn, hagl, snø og is</p> <p>Bruk av digitalt verktøy i registrering av temperatur og vær på tur</p> <p>Sortere søppel, lever glass og metall til gjenvinning</p> <p>Snekring, spikking og saging</p> <p>Se på insekter, plukke blomster, se etter sportegn. Se i bøker eller på nett, finne navn på forskjellige arter</p> <p>Få kjennskap til livssyklus; fødsel, liv, død</p>

Progresjonsplan for Nærmiljø og samfunn

1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	5-6 år
<p>Bli kjent med uteområdet og venne seg til andre barn og voksne i bhg</p> <p>Barns medvirkning: oppleve å bli hørt og sett og få ta valg ut i fra egne forutsetninger.</p> <p>Bidra til fellesskapet: Rydde, bære søppel.</p> <p>Barna skal være med å observere/oppleve barnehagens ulike tradisjoner.</p> <p>Begynnende korte turer i nærmiljøet</p>	<p>Bli kjent i nærmiljøet; lekeplass, skogen, boligområdet.</p> <p>Barns medvirkning: Oppleve å bli sett og hørt og få lov til å forta valg ut fra egne forutsetninger</p> <p>Bidra til fellesskapet: Rydde av bordet, bære søppel, rydde på uteområdet</p> <p>Barna skal være med å oppleve/utforske barnehagens ulike tradisjoner.</p> <p>Barna erfarer at vi kommer fra ulike bakgrunner og kulturer.</p>	<p>Bli kjent i utvidet nærmiljø.</p> <p>Barns medvirkning: Oppleve å bli sett og hørt og få lov til å foreta valg ut fra egne forutsetninger</p> <p>Bidra til fellesskapet: Rydde etter seg ute og inne, sortere og kaste søppel</p> <p>Bli veiledet i/om likestilling, toleranse og likeverd</p> <p>Barna skal delta og lære om barnehagens tradisjoner og kultur ut fra egne forutsetninger.</p>	<p>Bli kjent i nærmiljøet og bruke det aktivt.</p> <p>Utvikle forståelse for å ta vare på naturen og det som lever der.</p> <p>Barns medvirkning: Oppleve å bli sett og hørt og ta valg ut fra egne forutsetninger</p> <p>Bidra til fellesskapet: Sortere og kaste søppel og holde orden</p> <p>Bli veiledet i/om likestilling, toleranse og likeverd</p> <p>Delta og lære mer om barnehagens ulike tradisjoner ut fra egne forutsetninger.</p>	<p>Bli kjent i nærmiljøet; Besøke skolen, SFO og uteområdet</p> <p>Barns medvirkning: Oppleve å bli sett og hørt og få lov til å foreta valg ut fra egne forutsetninger</p> <p>Bidra til fellesskapet: Sortere søppel, rydde i nærmiljøet</p> <p>Snakke om menneskerettigheter / barnekonvensjonen</p> <p>Bli veiledet i/om likestilling, toleranse og likeverd</p> <p>Delta og utvide forståelsen av de ulike tradisjonene i barnehagen. Være rollemodell for de som er mindre?</p>

MØTEPLAN

Møtestruktur og planlegging er viktig for å kunne få til et godt pedagogisk tilbud og for å få utvikling hos den enkelte ansatte. Dette har vært endret en del underveis og det kan være vanskelig å finne ut hva som er best for oss i Mortetjern barnehage. Vi kan lage en plan men om det endres i

(Jeg ønsker meg at vi kan lage en plan for hele året med tema, utviklingsarbeid, Mitt valg, førstehjelpskurs, brannkurs, nettverk, andre aktuelle møter. De møtene som er hver uke/annenhver uke tenker jeg ikke er behov for settes opp her, men kan skrives noe om.

Mnd	Dato	Hva	Tidspunkt	Tema/Tiltak	Hvem	Ansvar	Vurdering
August	17.	Planleggingsdag	08-15.30	Både samlet hele huset og avdelingsvis	Alle ansatte		
	Fortløpende	Oppstarts samtaler			Alle pedagoger som får nye barn	Pedagogene	
	27.	SU møte		Fastsetting av årsplan	SU medlemmer	styrer	
September	15.	Foreldremøte			Alle ansatte		
	7.	Personalmøte	17-19	Brannvernkurs , møtestruktur	Alle ansatte		
		MBU		Div. informasjon, spørsmål	Fagforening, verneombud og styrer		
		Nærværsarbeid					
	Fortløpende	Oppstarts samtaler			Alle pedagoger som får nye barn	Pedagogene	
Oktober		SU møte				Styrer	
	6.	Personalmøte	17-19	Nærvær NAV IA kommer	Alle ansatte	Styrer/IA	
	29. og 30.	Planleggingsdag	08-15.30	(½ dag felles alle med NAV IA Nærværsprosjekt)	Alle ansatte		
November		Foreldresamtaler		Barnets utvikling og trivsel	Pedagogene	Pedagogene	
	4.	Nettverk	12.15-16	Kvalitetsplan for Nittedalsbhg	Pedagogene	Pedagogene	
	16.	Personalmøte	17-19	Planarbeid, Periodeplaner, til bruk fra januar	Alle ansatte		

		MBU		Div. informasjon, spørsmål	Fagforening, verneombud og styrer	Styrer	
Desember	7.	Personalmøte	17-19				
Januar	4.	Personalmøte	17-19		Alle ansatte		
		SU møte				Styrer	
Februar	1.	Personalmøte	17-19	Brukerundersøkelsen	Alle ansatte		
	Fortløpende	Foreldresamtaler				Pedagogene	Barnas utvikling og trivsel
Mars	01.	Personalmøte	17-19		Alle ansatte		
	12.	Planleggingsdag	8-15.30				
		MBU lokalt		Ferieplanlegging, Div. informasjon, spørsmål	Fagforening, verneombud og styrer	Styrer	
		Hovedopptak for neste barnehageår				Styrer	
April	12.	Personalmøte		Årsplansarbeid	Alle ansatte		
		Foreldremøte				Styrer og pedagogene	
	Fortløpende	Foreldresamtaler			Pedagogene		Barnas utvikling og trivsel
Mai	3.	Personalmøte	17-19		Alle ansatte		
	14.	Planleggingsdag	8-15.30	Evaluering av bhg året, planlegging av det nye	Alle ansatte		
Juni	07.	Personalmøte	17-19	Årsplan neste barnehageår	Alle Ansatte		

		Foreldremøte nye barn		Informasjon, forventninger, bli kjent. Avtale oppstart	Pedagogene og Mona	Syrer og pedagoger på avdeling som får nye barn	
	10.	Sommeravslutning				FAU sammen med ansatte	
		SU		Fastsetting av årsplan neste bhg år	Repr i SU	Styrer	